

"Dachten dat we goed bezig waren, maar toen kwamen bloedresultaten": Veerle, Geert, René en Thomas klagen chemiereus 3M aan

Artikel luisteren | 5min

[Meer info](#)

Vandaag start in Antwerpen het massaproces tegen 3M. 1.400 omwonenden van de chemiereus vragen 28 miljoen euro schadevergoeding omdat hun grond én hun bloed verontreinigd zijn met PFAS. VRT NWS sprak met Thomas, René, Veerle en Geert, en met Kurt, de man met wie deze zaak begon. "Voortdurend stel ik me de vraag: ben ik niet egoïstisch als ik niet verhuis?"

Vincent Merckx

© di 24 feb. 05u24

1. Familievader Thomas Cools: "Maak me voortdurend zorgen om mijn kinderen"

Afstand van 3M: **3 kilometer**

PFOS-gehalte in bloed: **12,39 microgram per liter**, het dubbele van de Europese gezondheidswaarde voor 4 vaak voorkomende PFAS-stoffen, waaronder PFOS

"Ik maak me voortdurend zorgen om mijn kinderen", zegt Thomas Cools. Hij woont al zijn hele leven in Zwijndrecht en heeft 2 kleine kinderen van 10 maanden en 4 jaar. "Telkens wanneer ze met zand spelen, moet ik hen zeggen dat ze moeten oppassen."

"Voortdurend stel ik me de vraag: moeten we verhuizen? Ben ik niet egoïstisch als ik hier toch blijf wonen omdat mijn leven hier is, mijn vrienden, mijn werk? Maar moet ik dan in een ander dorp gaan wonen omdat 3M me weggejaagd heeft? Dus ja, ik ben heel kwaad."

PFAS zijn de zogenoemde forever chemicals, duizenden verschillende chemische stoffen die niet afgebroken worden in de natuur en zich kunnen opstapelen in het menselijk lichaam. Verschillende PFAS vormen een bewezen risico voor de gezondheid. Ze kunnen bijvoorbeeld het immuunsysteem en de voortplanting aantasten, en zijn mogelijk kankerverwekkend. PFAS staan volop in de belangstelling sinds het schandaal rond 3M dat in 2021 losbarstte. Toen kwam er een grootschalige vervuiling aan het licht met de PFAS-soort **PFOS** die in de 3M-fabriek in Zwijndrecht werd gebruikt.

"3M heeft lang gezegd dat er geen verband is tussen de fabriek en de PFAS in ons bloed. Maar 3M is de enige fabriek in de wijde omtrek die die stoffen maakt. Ik wil dus dat er eindelijk iemand duidelijk zegt: jullie zijn 100 procent verantwoordelijk voor de angst, de zorgen, de twijfels en de kwaadheid van zoveel mensen in de buurt."

**2. 'PFOS-vluchtelingen' Veerle Allaert en Geert Verstraeten:
"Ik mis mijn buurman"**

Afstand van 3M: **3 kilometer**, maar sinds hun verhuis 30 kilometer

PFOS-gehalte in bloed: **238 microgram** (Veerle) en **280 microgram** (Geert), tot 40 keer de Europese gezondheidsnorm

"In Zwijndrecht kweekten we onze eigen biologische groenten en fruit, we hadden kippen, we zuiverden zelf ons regenwater... De helft van het jaar aten we uit onze eigen tuin", vertelt Veerle Allaert.

"En we verbruikten zo weinig mogelijk energie. In 1986 hadden we de eerste zonnepanelen in heel Vlaanderen op ons dak gelegd, om het water op te warmen!", vult haar echtgenoot Geert Verstraeten aan.

Lees ook

[1.400 burgers eisen maar liefst 28 miljoen euro: waarover gaat proces tegen chemiereus 3M?](#)

🕒 di 24 feb.

Allaert: "We dachten dus dat we goed bezig waren. Maar dan kregen we de resultaten van het bloedonderzoek. Een donderslag bij heldere hemel. We waren nog slechter af dan de mensen die naast ons woonden en dat allemaal niet deden."

"Verhuizen was voor ons de enige mogelijke oplossing", zegt Verstraeten. "Na 35 jaar, weg van de plek waar je heel je leven geleefd hebt. Natuurlijk heeft dat gevolgen. Ik mis mijn vroegere buurman. We zijn hier nu stilaan geïnstalleerd, maar we zijn toch een beetje PFOS-vluchtelingen."

Het koppel woont nu in Sinaai, 30 kilometer van de 3M-fabriek.

3. Amateur-imker René Van Haute: "Huis is nu 15 procent minder waard"

Afstand van 3M: **700 meter**

PFOS-gehalte in bloed: **9,59 microgram**, 1,5 keer de Europese gezondheidsnorm

"Voor zover ik kan vaststellen, heb ik nog geen gezondheidsgevolgen van de PFOS-blootstelling. Mijn vader zaliger ook niet, en hij is 99 jaar en een week geworden. Maar je weet nooit wat er op je af komt", zegt René.

"Voor mij is de belangrijkste reden het mogelijke waardeverlies van mijn huis. We hebben informeel een schatting laten opmaken, en toen werd er al van bij de start 15 procent afgetrokken omwille van PFAS."

In principe zal 3M vanaf volgend jaar de tuinen van de buurtbewoners beginnen te saneren, na 3 jaar uitstel. Maar daar heeft Van Haute zijn vragen bij. "Ik heb 9 bijenkasten en heb mijn tuin bijvriendelijk aangelegd, met verschillende oude en grote bomen zoals wilde kastanje en zilverlinde. Maar van zulke grote bomen blijven ze af. Dan vraag ik me af: wat blijft er nog over van saneringen in mijn tuin?"

"En ook het bosje tussen mijn huis en de 3M-fabriek zullen ze ongemoeid laten. Nogal tegenstrijdig, allemaal."

René Van Haute (rechts) houdt 9 bijenkasten in zijn tuin. Zijn zonen (links de oudste) wonen niet meer in Zwijndrecht.

4. Pionier Kurt Verstraete: "Werk kan nu door anderen gebruikt worden"

Afstand van 3M: **minder dan 1 kilometer**

PFOS-gehalte in bloed: **1.023 microgram**, 150 keer de Europese gezondheidsnorm

Kurt Verstraete is de man van de zogenoemde [pilotzaak](#). In 2023 kende de rechter hem en zijn gezin een schadevergoeding van 2.000 euro toe wegens burenhinder. De 'Darkwater 3M'-massazaak bouwt verder op het werk dat toen is verzet.

Lees ook

[Waarom 'Dark waters', over forever chemicals, weleens even lang zou kunnen meegaan als de stofjes zelf](#)

🕒 ma 23 feb.

Anders dan de anderen in dit artikel is Verstraete géén mede-eiser in de nieuwe massazaak. Toch is hij best trots op het pionierswerk in zijn pilotzaak.

"Een rechtzaak gaat niet alleen om het chemische, over hoeveel vervuiling er veroorzaakt is, maar ook om het juridische. Aanvankelijk betwistte 3M dat we burenhinder zijn, maar de vrederechter heeft dat uiteindelijk wél aanvaard. Al de tijd die toen is geïnvesteerd in opzoekingswerk, gezondheidsonderzoeken... kan nu gebruikt worden voor de 1.400 andere gedupeerden."

Hij wil nog één ding kwijt. "Ik werk zelf in de chemie. Niet elk bedrijf is hetzelfde. En het is belangrijk dat de sector blijft bestaan. We gebruiken die producten allemaal, en dus moet de productie hier niet weg, anders importeren we ze van plekken waar er in nog slechtere omstandigheden geproduceerd wordt. Maar het moet dan wel op een verantwoorde en milieubewuste manier gebeuren."

Meer weten over

[PFAS-vervuiling](#)

[Justitie](#)

[Milieu & Klimaat](#)

[Beveren-Kruibeke-Zwijndrecht](#)
